

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru: (jud. V. Lastavețchi).

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: (jud. M. Guzun, I. Dutca, A. Malâi).

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurentului Organizația obștească Fundația „Ecoul Cernobâului”, președintele Natalia Hasan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Consiliul municipiului Chișinău împotriva Organizației obștești Fundația „Ecoul Cernobâului”, intervenient accesoriu Direcția Generală Cultură și Sport cu privire la încasarea plății pentru chirie în mărime de 4 838 771 lei și 51 de bani, a penalității în mărime de 885 495 lei și 20 de bani și rezilierea contractului de locațiune cu nr. 5/01/065 din 04 ianuarie 2002,

împotriva încheierii din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de către Organizația obștească Fundația „Ecoul Cernobâului”, împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 26 iunie 2020, Consiliul mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Organizației obștești Fundația „Ecoul Cernobâului”, intervenient accesoriu Direcția Generală Cultură și Sport cu privire la încasarea plății pentru chirie în mărime de 4 838 771 lei și 51 de bani, a penalității în mărime de 885 495 lei și 20 de bani și rezilierea contractului de locațiune cu nr. 5/01/065 din 04 ianuarie 2002.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus, încasarea din contul Organizației obștești Fundația „Ecoul Cernobâului”, în beneficiul Consiliului mun. Chișinău, plății pentru chirie, în mărime de 4 838 771 lei și 56 de bani, a penalității în mărime de

885 495 lei și 20 de bani, iar în total suma în mărime de 5 724 266 lei și 76 de bani, a taxei de stat în mărime de 50 000 lei, din contul Organizației obștești Fundația „Ecoul Cernobâului”, în beneficiul bugetului de stat, de la plata căreia reclamantul a fost scutit prin efectul legii. În rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 02 decembrie 2020, Organizația obștească Fundația „Ecoul Cernobâului”, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelantului Organizația obștească Fundația „Ecoul Cernobâului” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Organizația obștească Fundația „Ecoul Cernobâului”, împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 37 500 lei și prezentarea cererii de apel motivate. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 71-74, V. II).

Prin încheierea din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către apelantul Organizația obștească Fundația „Ecoul Cernobâului”, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 04 iunie 2021, reprezentantul recurentului Organizația obștească Fundația „Ecoul Cernobâului”, președintele Natalia Hasan, a depus cerere de recurs împotriva încheierilor din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul legal prevăzut de declarare a recursului, casarea încheierilor recurate, admiterea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, restituirea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii pe rol a cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs a invocat faptul că, încheierile instanței de apel urmează a fi casate, dat fiind faptul că au fost adoptate cu încălcări de procedură, or, la materialele cauzei nu există probe care să confirme recepționarea de către apelant a încheierilor instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel și ulterior, a fost restituit apelul depus, iar de materialele cauzei a luat cunoștință abia la 28 mai 2021 – dată din care urmează a fi calculat termenul de atac.

Mai susține că, instanța de apel a ignorat faptul că la materialele cauzei sunt probe care demonstrează situația materială precară a apelantului și imposibilitate achitării taxei de stat restante.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de către reprezentantul recurentului Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâului”, președintele Natalia Hasan, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit următoarea cronologie.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2020 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus, încasarea din contul Organizației obștești Fundația „Ecolul Cernobâului”, în beneficiul Consiliului mun. Chișinău, plății pentru chirie, în mărime de 4 838 771 lei și 56 de bani, a penalității în mărime de 885 495 lei și 20 de bani, iar în total suma în mărime de 5 724 266 lei și 76 de bani, a taxei de stat în mărime de 50 000 lei, din contul Organizației obștești Fundația „Ecolul Cernobâului”, în beneficiul bugetului de stat, de la plata cărei reclamantul a fost scutit prin efectul legii. În rest acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 02 decembrie 2020, Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâului”, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelantului Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâului” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâului”, împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 37 500 lei și prezentarea cererii de apel motivate. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 71-74, V. II).

Respectiv, prin încheierea din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către apelantul Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâului”, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În continuare, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată

(judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, arată că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, instanța de recurs reține că, încheierea din 08 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a acordat apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 37 500 lei și prezentarea cererii de apel motivate, a fost expedită reprezentantului Organizației obștești Fundația „Ecolul Cernobâului”, avocatului Anatolie Doga, la adresa de e-mail ([XXX](#)) indicată expres în mandatul cu nr. XXX, seria XXX din XXX, la data de 03 martie 2021 (f.d. 75, V. II).

De asemenea, încheierea din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost expedită participanților la proces, inclusiv reprezentantului Organizației obștești Fundația „Ecolul Cernobâului”, avocatului Anatolie Doga, la 22 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice indicată de către acesta la materialele cauzei ([XXX](#)) (f.d. 80, V. II).

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 23 februarie 2021, ziua imediat următoare zilei în care reprezentantul recurentului a recepționat încheierea contestată, și a expirat la 09 martie 2021, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului.

Astfel, recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, înregistrat la 04 iunie 2021, a fost declarat cu omiterea nejustificată a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În acest context, instanța de recurs reiterează că, prin prisma prevederilor legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, recursul a fost declarat la 04

iunie 2021, în afara termenului legal prevăzut, fără a indica vreun motiv justificativ și fără anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt declarative și nu au un suport probator.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Mai mult decât atât, potrivit informației publice a Portalului Național al Instanțelor de Judecată, încheierea instanței de apel din 08 februarie 2021 a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 03 martie 2021 iar încheierea din 25 martie 2021, a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, la 31 martie 2021, respectiv, participanții la proces, reieșind din principiul bunei-credințe, urmau să manifeste diligența necesară întru exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului, la intervale de timp rezonabile, față de soarta dosarului vizat.

În acest context, potrivit art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

De asemenea, instanța de recurs specifică că, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, la momentul expedierii spre cunoștință a încheierilor instanței de apel din 08 februarie 2021 precum și din 25 martie 2021, avocatului, Anatolie Doga, acesta, nu mai reprezenta interesele apelantului-recurent Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâului”, potrivit Acordului comun de reziliere a contractului de asistență juridică din 23 noiembrie 2020 (anexat la cererea de recurs).

Or, reieșind din materialele dosarului, în momentul expedierii spre cunoștință a încheierilor vizate emise de către instanța de apel, avocatul Organizației obștești Fundația „Ecolul Cernobâului”, Anatolie Doga, avea împuterniciri de a reprezenta Fundația în cadrul procedurii de apel, potrivit mandatului cu nr. XXX, seria XXX din XXX, anexat la dosar (f.d. 48, V. II).

Mai mult decât atât, instanța de judecată, este în imposibilitate de a cunoaște toate împrejurările relevante pe care se sprijină pretențiile deduse în justiție, astfel, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță, de a informa în timp util, și de a prezenta, la necesitate, instanței vizate, probe în vederea confirmării celor invocate.

Or, lipsa de corectitudine dintre avocat și client, este imputabilă clientului, consecințele negative îi revin tot acestuia.

Totodată, este de menționat și faptul că, părțile interesate în cadrul unui

proces, trebuie să urmărească “pas cu pas” desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența Curții Europene.

În acest context, instanța de recurs notează că, în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, se confirmă că reprezentantul legal al recurentului nu s-a conformat prevederilor legale la declararea recursului împotriva încheierii din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, or, înregistrarea acestuia doar la 04 iunie 2021 s-a realizat peste termenul legal, în condițiile în care legiuitorul a stabilit un termen de 15 zile pentru declararea recursului de la comunicarea încheierii.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea reprezentantului recurentului Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâlului”, președintele Natalia Hasan cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de către reprezentantul recurentului Organizația obștească Fundația „Ecolul Cernobâlului”, președintele Natalia Hasan, împotriva încheierii din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat